

שערוריית הצבעים

הבי. בי. סי. הבריטי כנס להיסטוריה בגלל העובדה שבשנת 1930 פתח את התחנה הראשונה בעולם לשידורי טלביזיה. כיום, לאחר עשרים שנה עדיין קיימת תחנה אחת בלבד (שלא פעלה בימי המל-חמה) המשרתת לחצי מיליון בעלי מקלטי טלביזיה שבאנגליה.

התכנון הבריטי, הזהיר והמדויק, קיבע שבשנת 1954 יוכלו 87% של האוכלוסייה הבריטית להנות משידורי הטלביזיה. ולרמה זו מכונת עתה התעשייה את ייצור המסדר ריון והמקלטים. האמריקנים היו כנראה שבעי רצון מהישגי הדרווי שלהם ולא נחפזו לנצל את האפשרויות העצומות שקמו עם הצאת הטלביזיה, אולם החוש המס-חרי של האמריקנים הכיר לבסוף בכוח החזק ופנה לנצל לאחר המלחמה עול-מית. חברות הרדיו האדירות, וחברות חד-שות, שצצו בן לילה, התנסלו על המכשיר החדש והשקיעו מיליונים רבים של דול-רים כדי לקנות לעצמם אחיזה בשטח ה-טלביזיה, מתוך חשבו שלא ירחק היום והשקיעויהם ישתלמו.

עדיפותה של היומה הפרטית האמרי-קנית על התכנון הזהיר של הבריטים מתבטאת במספרים: במשך חמש שנים קמו 92 תחנות שידור לטלביזיה, התכניות שופרו עד שהן גורמות דאגה רצינית ליצרני הקולנוע, בעלי התיאטרות וקבלני הספורט. בסוף שנת 1949 היו באמריקה שלושה ורבע מיליון מקלטים. היום, לאחר פחות משנה, נמכרו כבר למעלה משמונה מיליון. החברות העמידו סכומים דמינניים לרשות אנשי מדע, כדי לחקור ולגלות אפקים חדשים בשטח הטלביזיה, והתוצאות, שלא אחרו לבוא, גרמו למבוכה בענף הטלביזיה וגרמו סקנדל ציבורי ממד-רגה ראשונה.

אירע שבאותו פרק זמן המציאו שלוש חברות שונות (חברת השידור "קולומביה", אר. סי. איי. וקולור טלוויזן) דרכים לשידור טלביזיה בצבעים. אך מכיון שכל המצאה מבוססת על עיקרון שונה, נתכנסה ועדת התחבורה הממשלתית לבחון ולהחליט מי משלושתן ראוייה להכנס לייצור. (באם היו מרשים ליצר את שלושתם, היה נוצר מצב שבעל מקלט של אר. סי. איי. למשל, לא יוכל לקלוט שידורים של "קולומביה" ו"קולור טלוויזן", ולהפך.)

"רימו אותנו". הוועדה ביטלה את המ-צאתה של אר. סי. איי. המבוססת על ערי-קרון של מנורה אלקטרונית ותמונה בנוייה מנקודות, ואת המצאתה של "קולור טלביזן" המבוססת אף היא על המנורה האלקטרונית ותמונה בנוייה מקווים. הוועדה, המליצה לקבל לייצור אחיד את המצאתה של "קו-לומביה" (המציא: איש מדע הונגרי, ד"ר פטר גולדמרק). המבוססת על עקרון מכני ותוספת מכשיר (ולא מנורה) הנותן את הגוונים לתמונה שלמה (ולא לתמונה הגב-נית מנקודות או קווים).

החברות המפסידות הגישו תביעות נגד הוועדה בטענה שההחלטה לטובת "קולומ-ביה" היתה בלתי מוצדקת ותוצאה מ... פרוטקציה. אבל הסקנדל הפך כללי כשנתי כרר שלפי ההמצאה החדשה של "קולומביה" לא יוכלו בעלי המקלטים לחזות בשידורים כללי, אלא אם יקנו "מתאם" מיוחד להרכבה על המקלט, שמחירו 25 דולרים, ובעזרתו יוכלו לראות תמונות רגילות בלתי צב-עוניות. אבל אם ברצונם לקלוט שידורים בצבעים יצטרכו לקנות "מחליף" מיוחד שמחירו 50 דולרים...

בינתיים, הפסיק הקהל לקנות מקלטי טלביזיה חדשים כדי לראות איך יפול ה-דבר. בעלי המקלטים הישנים מתמרמרים וטוענים שהם רומו. התעשינים והסוחרים טסוקים בהגשת תביעות משפטיות, במ-סירת הצהרות לציבור, בהתנגחויות ובה-אשמות חריפות על הנושא: "מי הפחיד את הקהל וגרם למשבר?".

מבחן לעיני העגל

עיני העגל של אדי קנטור, המוכר היטב בארץ מביקרו לא מכבר, היוו גורם לא פחות חשוב מכשרונו העצום לשעשע אנ-שים בכל דרכי הארוכה מבמות ודוביל אל תיאטרות ברודווי ועד לבד הקולנוע ול-גלי האתר.

לפני ימיים מספר, בגיל של 58, עמדו עיני העגל בנסיון חדש. אדי קנטור ערך את הופעת הבכורה שלו בטלוויזיה. הנסיון החדש לכוכב ותיק זה עבר בשלום. הבקורת ציינה: "אמן רדיו ותיק נשאר טבעי גם מול מצלמת הטלוויזיה..."

הוליבוד מנצחה את התני"כ

לאחר שהפך ססיל ב. דה מיל את מעשה שמשון להצגת רביו הוליבודית שהכניסה לו מיליונים לא מעטים, מתחילה חברת פוקסימאה העשרים לטפל במעשה דוד-בת-שבע. את שתי הדמויות התכניות יגלמו גרגורי פק וטון הייזרת. לתחילה רצה מנהל פוקס, זאנוק, לצלם את האפוס ביש-ראל, אולם "בעיות תקציביות" אילצו אותו להסתפק בדרימה של מדינת אריזונה, "הדו" מה מאד" בנופה לחלקה הדרומי של ארץ-ישראל.

שוב מורה שירר

מורה (נעלים אדומות) שירר, הרק-דנית אדומת השער של להקת הסאלריס וולס הלונדונית, שהיתה לרקדנית בעלת שם עולם לאחר סרטו הראשון, תופיע שנית על הבד, גם הפעם בתפקיד של רק-דנית באלט, וידידתו של הסופר הדאני הארט אנדרסן (שבהשראת יצירתו נוצר הסרט "נעלים אדומות").

מפתחות העיר לאשה"

הכל מתחיל בויעה ארצית של ראשי

עיריות אמריקאיים המתקימת בסאן פראנ-ציסקו. בין השאר בויעה: א. ראש עיריה, עורכת דין נוקשה, וב. פועל נמל קשה-אג-רופים שעלה לדרגת ראש עיריה בעיקר ב-כוח שרירי.

בתחילה אין חיבה הדדית שורה אצל ה-זוג המשונה הזה, אולם לאחר הרפתקאות רבות, הכוללות השתתפות מאונס בקטטה ב-בית קפה, ביקור שלא מרצון בבית הסוהר ואי הבנות רבות, מקשרת אהבה את לבבות השניים. את הלבבות, לא את הגופות, כי רקדנית המודה גורמת לפירוד ביניהם. ברם, הכל בא על מקומו בשלום לאחר שהגיבור מחטל באגרופיו את יריבו בבחירות והגי-בורה מחטלת בתרגיל ג'ו-ג'יטסו את ה-רקדנית החמודה.

קלארק גיבל ולורטה יאנג, בתפקידים הראשיים מנצלים עד תומו תסריט מוצלח.

"הרפתקה כברלין"

הסרט הזה צולם בשנה שעברה בחלקים שונים בגרמניה הכבושה והוא תערובת של שני נושאים. ראשית, הוא מעלה על הבד בצורה דומתית את דרך ההספקה ה-אורית שארגנו הבריטים והאמריקאים בזמן

המצור הסוביטי על ברלין. במרכז עלילה זו מטוס אחד ושני אנשים: סרג'נט דאני (דמות המבוצעת יפה בידי מונטגומרי קליפט), צעיר בעל נטיות ליברליות וטוב לב נאיבי במקצת, ומכונאי ראדאר, הנק, (פול דולגלס) אנט-נאצי מובהק, המוצא דופי בכל דבר גרמני. זה האחרון אינו בר-חל, אמנם באהובה גרמנית.

שני האנשים נקלעים להרפתקאות המש-פיעות עליהם באפנים שונים. הסרג'נט פו-גש בנערה גרמנית נחמדה אחיה בעוני. ב-מקרה הוא מתעבב כברלין, ושם נמלטים השנים מצפריי הממשרה האמריקאית וה-רוסית ובינתיים מתאהבים זה בזה. הוא מתי-ליט לשאת אותה ובחזרו לבסיס מגיש בקשה מתאימה. ידיו גומר להניא איתו ממעשה זה ולהסיר את המסוה מעל הנערה. הוא מנלה שהיא מרמה אותו, שכל רצונה הוא להנשא על מית שתגיע בדרך זו לאר-צות הברית, אל אהובה.

בינתיים פוגש הנק בנאצי שעניה אותו בהיותו במחנה שבויים. הוא עוקב אחריו ובמקום בודד נוקם את נקמתו. לאחר זאת הוא מרגיש בחילה על המעשה שעשה. ב-בואו הביתה מודת בו אהובתו. הנק שמח: כניעתה והשפלתה היו לו לזרה. הסרג'נט, הנוטה לסלות, נכזה ברותחין והנק "הקשה" מתרכן. המסקנה: היחס הנכון לגרמנים נמצא אי שם בין שתי הגישות.

אילו היה המחבר-הבמאי ג'ורג' סיטון מתחם אל הנושא ברצינות מוחלטת, היתה התיצאה יכולה להיות סרט מענין. אולם הוא אינו ניגש לבעיה בלב שלם; הוא מחפש במקומות רבים מדי את הצד הקומי. הוא פותר מצבים רבים בעזרת להטים של התחכמות. גם איפוי הדמויות אינו מוצלח. הנערה הגרמנית צבועה "משום שאת הגרמ-נים למדו לשקר".

ישנן אי אלו נקודות טובות: דמות של מרגל רוסי ציניקן מקסים — ותמונת-הברחה ברכבת העוברת את גבול האזור הרוסי. ודווקא מקומית מוצלחים אלה מ-בירים את רצער על קלות הדעת שבה זכו שאר חלקי הסרט.

בדרך מקרה

מונטגומרי קליפט, "מונטי" בפי ידידיו, הוא אחד מאלה שהיו לשחקנים בדרך מק-רה. אלמלא פנה אליו מישוה — הוא אינו זוכר בדיוק מי היה זה — בהיותו בן ארבע עשרה להופיע במחזה של חובכים, קרוב לוודאי שהיה בותר במקצוע אחר: למשל ספסר-בורסה כמו אביו, כי מונטי מעולם לא חש כל נטיה למשחק.

ברם, לאחר שטעם את אבקי-דבמה שוב לא ירד ממנה עד אשר התחיל, לפני ארבע שנים, את הקאריירה ההוליבודית שלו ב"איה בני".

מונטי הוא בן שלושים, רוק, ואוהב לתור ארצות רבות. האולפן שלו טוען ש-ביקר עד היום בסין, קובה, מקסיקו, אנגליה, אירופה וישראל. נטיעתו לישראל נשארה כפי הנראה בנדר סוד...

בקצרה

"נשיקה של הצות" — המעשה הישן בלבוש חדש: זמר לא ידוע המתגלה לפתע ונעשה בין לילה כוכב גדול. הזמר הוא מאריו לנצה והבמאי, ג'ו פאסטרנאק התורר על עצמו (הוא ביים את סרטיה הראשונים של דיאנה דורבין).

"נעלים אדומות" — הסרט אינו במוי מוצלח של האגדה הנפלאה שכתב הנס אנדרסן, אך כסרט-באלט הוא עולה על כל מה שנראה עד היום על הבד. מורה שירר, רוברט הלפמאן ומסין מספקים את המחול, בעוד שאנטון ואלברוק ואחרים דואגים למשחק.

חידון הקולניע - הי זיהוי

אנו מסיימים השבוע את חידון הקולנוע. זהה את השחקנים אשר בתמונות ושלח את התשובות, ביחד עם התשובות לארבעת החלקים הראשונים של החידון, לפי הכתו-בת: חידון הקולנוע, "הנוגס הזה", ת. ד. 136, תל-אביב.

בין הפותרים נכונה יוגרלו הפרטים הבאים:
א. כרטיס מינוי זוגי שנתי לבית הקולנוע הקרוב למקום מגורו של הזוכה.
ב. הסרו השבועי, הוצאת "עם עובד".
ג. מריון חיה, ויקי באום, הוצאת טברסקי.
ד. עליטה בארץ הציליט, הוצאת ניומן.
ישתתפו בהגרלה רק פתרונות שיגיעו למערכת לא יאוחר מיום 30.11.50.

2

1

4

3

6

5